

1683

EKSCLENCIJA,

Panevėžio Vyskupijos Kūrija gavo Panevėžio Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo 1933.III.10 S-148 Nr. raštą; juo reikalaujama įvykdyti Kariuomenės Teismo sprendimą kun. Juozui Matulevičiai; kitaip, pasirėmus Vyriausiojo Tribunolo 1932.XII.22 d. nutarimu, sprendimas busiųjų vykdomas bendrąja tvarka, netaikant Konkordato.

Panešus raštas 1933.III.14 Nr.1007 gautas iš Utegos I Nuovados Taikos Teisėjo, liečiąs kunigų Misevičiaus Antano, Lipnicko Alfonso ir Rimgos Petro bauses. Toks pat raštas 1933.III.20 Nr.1833 atsiųstas Panevėžio Apskr. II nuovados Taikos Teisėjo dėl kun. Kirnos bylos.

Dar Kūrija klausimas Panevėžio I nuovados Taikos Teisėjo 1933.III.17 Nr.1641 raštu apie kun. Romualdo Blažio ir 1933.III.17 Nr.1642 apie kun. Vlado Butvilos bylos sprendimų vykdymą... Viso baustų kunigų Panevėžio vyskupijoje yra virš dvidešimties penkių.

Tų sprendimų vieni liečia bylas už pamokslus, kiti už kitokius nusižengimus. Dievo Žodžio skelbimo laisvė yra laiduota Valstybės Konstitucijos, Bažnyčios Kanonų ir Konkordato. Dėl to, pasauliniam teismams keliant bylas už pamokslus, Vyskui yra nutarę, kaip Ekskelencijai memo 1932.I.26 Nr.428 buvo pranešta, jų sprendimų nevykdyti.

Veikiančiųjų įstatymų yra numatyta, ką turi Valdžios atstovai daryti, jei bažnytinė kunigo veikla kenkia Valstybei. J.E. p. Vidaus Reikalų Ministeriui šiteip keliais atvejais pasielgus, aš sutvarkiau kunigų perdėjimus ir pranešiau Jam, kaip entai kun. Juozapo Lomano (1931.VI.16 Nr.252) ir kun. Alfonso Lipnicko (1931.IX.29 Nr.4278) reikaluose.

Vyriausiojo Tribunolo 1932.XII.22 d. nutarimas teisėtai nieko nestainė. Jis pasiėmė kompetencijos

siskinti XX Konkordato str., o Baudž. Proc. Įst. 1029 str. papildyti priedu, tartum, išleisti naują įstatymą: „Jei nuteistąjį vyskupai vengia patalpinti į vienuolyną, einant Konkordato su šv. Sostu XX-oju str., tai šis atvejais teismo sprendimas vykdomas bendroje tverke, netaikant Konkordato nurodyto streipsnio“. Pagaliaus, kaip sakoma, vyskupams vengiant vykdyti Konkordato nuostatą, negali Vyrėsiusias Tribunolas jo suspenduoti.

Teisėjų sprendimams už bendro pobūdžio nusižengimus vykdyti sulig Konkordatu nėra principinių kliūčių. Bet Karija neturi faktine galimumo, nes XX Konkordato streipsniu numatytos patalpos dar neišrengtos, ką turė-
 jau gerbės pranešti Jūsų Ekscelencijai 1932.II.10 Nr. 644 raštu. Seniau Rusų valdžios tam tikslui buvo lai-
 komas Kretingos vienuolynas.

Be to, išteigus Konkordato reikalaujamas patalpas, reikalinga dar išspręsti klausimas, kas keliamą kunigą išlaikys. Juk, einant įstatymais, bausmės kaliniams vykdomos Valstybės lėšomis. Rusų valdžiai, nežiūrint duodamos Kretingos vienuolynai pašalpos, skirdavo kiek-
 vieno kunigo, patalpinto vienuolynen, išlaikymui tam tikras sumas.

Turia gerbės pažymėti: Kur buvo galima, Karija be atidėliojimo įvykdė teisėjų sprendimas. Pav. kunigui Adomui Vyšnėiuskui Molėtų Nuovados Teikos Teisėjo 1932.IV.9 vykdomas Nr.1849 raštas, baudžiantis kun. Vyšnėiuską sulig baudž. st. 475 str. neminiu areštu, Karijos 1932.V.17 Nr.2404 raštu įvykdytas.

Kadangi Vyrėsiusiojo Tribunolo 1932.XII.22 d. nute-
 rimo vykdomas liečia Konkordato su šv. Sostu nuosta-
 tus, tai laikau savo pareige šito rašte nuorašą pe-
 siųti Apaštališkai Nunciaturai.

Teikis, Ekscelencijoje, priimti sukėtos
 mano pagerbos pareiškimą

V Y S K U P A S.